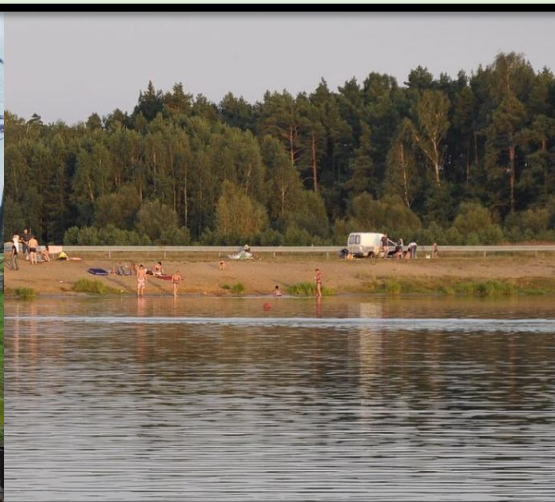

**Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska
Gminy Ładzice
w latach 2022-2023**

Zleceniodawca:

Gmina Ładzice

ul. Wyzwolenia 36

97-561 Ładzice

Autorzy:

GrinIS

Magdalena Kmak

Michał Kozielski

Spis treści

1. Podstawa prawna wykonania raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2023.	4
2. Cel opracowania i opis zastosowanej metodyki	5
3. Ocena stopnia realizacji zaplanowanych zadań zawartych w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.	7
3.1 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Ochrona klimatu i jakości powietrza.	7
3.2 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Zagrożenia hałasem.	12
3.3 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Promieniowanie elektromagnetyczne.....	15
3.4 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Gospodarowanie wodami.....	17
3.5 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Gospodarka wodno-ściekowa.....	20
3.6 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Gleby.....	23
3.7 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	24
3.8 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Zasoby przyrodnicze.	29
3.9 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Poważne awarie.	32
4. Monitoring realizacja zadań	35
5. Podsumowanie efektów realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice w latach 2022-2023.	39

Tabela 1. Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027..... 7

Tabela 2. Realizacja zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2022-2023. 9

Tabela 3. Cele i kierunki w zakresie zagrożeń hałasem wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027 12

Tabela 4. Realizacja zadań w zakresie ochrony przed hałasem w latach 2022-2023..... 13

Tabela 5. Cele i kierunki w zakresie promieniowania elektromagnetycznego wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027..... 15

Tabela 6. Realizacja zadań w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych w latach 2022-2023..... 16

Tabela 7. Cele i kierunki w zakresie gospodarowania wodami wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027. 17

Tabela 8. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania wodami w latach 2022-2023. 19

Tabela 9. Cele i kierunki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.....	20
Tabela 10. Realizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2022-2023...	21
Tabela 11. Cele i kierunki w zakresie gleb, wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.....	23
Tabela 12. Realizacja zadań w zakresie ochrony gleb w latach 2022-2023.....	23
Tabela 13. Cele i kierunki w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.....	24
Tabela 14. Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów w latach 2022-2023.....	26
Tabela 15. Cele i kierunki w zakresie zasobów przyrodniczych wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.....	29
Tabela 16. Realizacja zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych w latach 2022-2023.....	30
Tabela 17. Cele i kierunki w obszarze poważne awarie wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.....	32
Tabela 18. Realizacja zadań w zakresie poważnych awarii w latach 2022-2023.....	33
Tabela 19. Wskaźniki monitorowania efektów realizacji POŚ.....	36

1. Podstawa prawna wykonania raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2023.

Program Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027 (dalej zwany POŚ) został przyjęty przez Radę Gminy Ładzice uchwałą nr LXIV/335/22 Rady Gminy Ładzice z dnia 30 września 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ładzice na lata 2022-2027” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ładzice na lata 2022 - 2027”. Wyżej wymieniony dokument stanowi podstawę działania w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (*Dz.U. 2025 poz. 647 z późn.zm.*), dalej zwana ustawą poś. Zawiera cele i zadania, które powinna realizować gmina, jak i inne odpowiedzialne podmioty w celu ochrony środowiska w jej granicach administracyjnych. Podstawowym celem sporządzania i uchwalania POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska opartej na gruntownej ocenie stanu komponentów środowiska naturalnego w poszczególnych obszarach interwencji. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania wynikające z innych gminnych dokumentów strategicznych oraz zapewniając spójność celów i kierunków działań z dokumentami strategicznymi i programowymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

Realizacja Programu służy ograniczaniu presji na środowisko, ochronie i kształtowaniu jego walorów oraz racjonalnemu gospodarowaniu zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Z wykonania POŚ organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska (dalej zwany Raport), zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. ustawy poś, które następnie przedstawia się Radzie Gminy. Zgodnie z art. 25 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z dnia 3 października 2008 r. (*Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn.zm.*) - dalej zwaną ustawą ooś - Wójt Gminy Ładzice ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej niniejszy Raport, aby każdy mieszkaniec miał możliwość weryfikacji stopnia realizacji zadań i celów przyjętych w POŚ Gminy Ładzice.

2. Cel opracowania i opis zastosowanej metodyki

Celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych zadań i celów oraz podsumowanie efektów podjętych działań wyznaczonych w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027. Raport jest przeglądem zmiany stanu środowiska na terenie gminy oraz podsumowaniem realizacji gminnej polityki ekologicznej w latach 2022-2023.

Ustawa poś, nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Niniejszy Raport tabelarycznie przedstawia ocenę realizacji celów ekologicznych na terenie gminy. Wymienione cele są realizowane poprzez działania o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym (głównie jako edukacja ekologiczna społeczeństwa), prowadzące do eliminacji lub ograniczenia natężenia oddziaływania czynników zagrażających zasobom środowiska naturalnego oraz do odtwarzania użytkowanych zasobów.

W Raporcie odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027, jak również wzięto pod uwagę zrealizowane przedsięwzięcia, wychodzące ponad zaplanowane działania w POŚ, a które mieszczą się w ramach polityki ekologicznej gminy i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Dane do wykonania Raportu uzyskano z Urzędu Gminy Ładzice oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach POŚ. W szczególności podstawą do sporządzenia Raportu z wykonania POŚ były:

- Zasoby udostępnione przez pracownika Urzędu Gminy z Referatu Usług Komunalnych i Ochrony Środowiska
- Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ładzice za lata 2022 oraz 2023;
- Dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,
- Raporty o stanie Gminy Ładzice za lata 2022, 2023
- Uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane z Urzędu Gminy Ładzice oraz innych jednostek organizacyjnych.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska w sprawie opracowania programów ochrony środowiska zadania podzielono na zadania własne realizowane przez Władze Gminy oraz zadania monitorowane realizowane przez inne jednostki. W odniesieniu do zadań własnych gminy dokonano szacunkowego podziału kosztów

na poszczególne lata realizacji. Faktyczne terminy realizacji zadań oraz wysokość poniesionych kosztów mogą ulec zmianom.

Na cały okres obowiązywania POŚ Gminy Ładzice zostały zaplanowane zadania, do których przypisano wskaźniki monitoringu pozwalające na późniejszą weryfikację efektów wdrażania POŚ.

3. Ocena stopnia realizacji zaplanowanych zadań zawartych w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

3.1 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Ochrona klimatu i jakości powietrza.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w obszarze ochrony powietrza atmosferycznego:

Tabela 1. Cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie „niskiej emisji”
		Rozwój odnawialnych źródeł energii
		Monitoring i kontrola jakości powietrza
		Edukacja ekologiczna

Zadania mające na celu ochronę powietrza atmosferycznego zostały wyznaczone na podstawie problemów i obszarów rozwojowych zidentyfikowanych w trakcie opracowywania POŚ. Wszystkie przedsięwzięcia realizowane przez samorząd były spójne z założeniami Programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej oraz z realizowanym Planem Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Ładzice. Najważniejsze działania interwencyjne w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, to:

- poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie tzw. niskiej emisji;
- poprawa infrastruktury drogowej i zmniejszanie emisji liniowej ze źródeł komunikacyjnych;
- zwiększanie wykorzystania instalacji OZE;
- podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza poprzez kampanie edukacyjne.

Działania Urzędu Gminy Ładzice w okresie 2022-2023 skoncentrowano na przeprowadzaniu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, działaniach związanych z prowadzeniem punktu informacyjno-konsultacyjnego programu „Czyste Powietrze”. Prowadzono akcje informacyjne dotyczące obowiązków i możliwości dofinansowania w zakresie projektów poprawiających

jakość powietrza w gminie. Na bieżąco udzielano wsparcia mieszkańcom w zakresie wniosków dotacyjnych do wymiany bezklasowych źródeł ciepła.

Każdego roku podejmowane były inwestycyjne w zakresie remontów i przebudowy dróg, przy których stosowano materiały i technologie gwarantujące brak pylenia podczas eksploatacji. W latach 2022-2023 zmodernizowano łącznie 7,991 km infrastruktury drogowej. Działania te znacząco wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, zapobieganiu wystąpienia poważnych awarii oraz ograniczania emisji liniowej pyłów do powietrza (szczegółowy opis prowadzonych realizacji znajduje się w rozdziale 3.2 „Zagrożenia hałasem”).

W latach 2022-2023 duży nacisk położono również na działania związane z wymianą oświetlenia ulicznego na energooszczędne oprawy typu LED. Nowe oprawy świetlne zostały zainstalowane w miejscowościach – Adamów, Jankowice, Radziechowice Pierwsze, Wola Jedlińska, Borki oraz Wierzbica.

Zarówno Urząd Gminy, jak i placówki oświatowe organizowały wydarzenia dla mieszkańców z zakresu edukacji ekologicznej, w których poruszano m. in. tematykę ochrony powietrza. Samorząd pozyskał wiele środków zewnętrznych na realizację działań zarówno z funduszy krajowych, jak i europejskich. Podjęte przedsięwzięcia w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza, realizowane w latach 2022-2023, na terenie Gminy Ładzice wraz z kosztami przedstawiono w Tabeli 2. poniżej:

Tabela 2. Realizacja zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania*	Koszty	Finansowanie
Termomodernizacja budynków gminnych	2022 Przebudowa części dachu na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiecku Szlacheckim	3	239 063,90	Budżet Gminy
	Remont budynku gminnego na działce nr ewidencyjny 143 w Stobiecku Szlacheckim, w tym wymiana stolarki okiennej i drzwi.	1	51 683,89	Budżet Gminy; fundusz sołecki
	Przebudowę zadaszenia nad wejściem głównym budynku gminnego	3	14 000,00	Budżet Gminy
	2023 Termomodernizacja budynku PSP im. Św. Jana Pawła II w Jedlnie Pierwszym z wymianą źródła ciepła i instalacji OZE	1	50 660,00	Budżet Gminy; Dotacja z Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład
	Remont budynku gminnego na działce nr ewid. 143 w m. Stobiecko Szlacheckie, w tym wymiana stolarki okiennej i drzwi.	3	39 590,01	Fundusz sołecki
Termomodernizacja budynków prywatnych	W latach 2022 i 2023 prowadzono: - działania informacyjne promujące nowoczesne, niskoemisyjne źródła ciepła oraz odnawialne źródła energii. - punkt informacyjno-konsultacyjny programu "Czyste Powietrze" w Urzędzie Gminy Ładzice, wspierający mieszkańców w procesie termomodernizacji. <u>Do dnia 31.12.2023 roku od początku trwania programu :</u> - 178 złożonych wniosków o dofinansowanie, - 147 zawartych umów, - 88 zrealizowanych przedsięwzięć	2	Koszty administracyjne; Dotacja do punktu „Czyste powietrze” - 41 747,93 zł kwota wypłaconych dotacji: 1 783 760,31 zł	Budżet Gminy; dotacja z WFOŚiGW w Łodzi
Wymiana bezklasowych kotłów na ogrzewane paliwami niskoemisyjnymi w budynkach prywatnych				
Zwiększenie wykorzystania OZE do produkcji energii elektrycznej i ciepła w budynkach prywatnych				

<p>Kontrola w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza - ograniczanie spalania paliw stałych złej jakości</p>	<p>W latach 2022 i 2023 Pracownicy Urzędu Gminy przeprowadzali 47 kontroli dotyczących zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych. Podczas kontroli informowano mieszkańców o obowiązkach i terminach wynikających z obowiązującej uchwały „antysmogowej” dla województwa łódzkiego.</p>	<p>2</p>	<p>Koszty administracyjne</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>Pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych na wymianę piecy, OZE oraz innych zadań z ochrony powietrza</p>	<p>2023 Budowa tężni solankowej w m. Jedlno Pierwsze – dokumentacja projektowa</p>	<p>3</p>	<p>24 992,71</p>	<p>Budżet gminy; dotacja z WFOŚiGW w Łodzi</p>
	<p>Zakup niskoemisyjnego autobusu szkolnego i ciągnika rolniczego z pługiem</p>	<p>1</p>	<p>82 207,05</p>	<p>Budżet Gminy; Dotacja z Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład</p>
<p>Wymiana energooszczędnych opraw świetlnych na rozwiązania LED</p>	<p>2022</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wymiana lamp na LED w Adamowie - 5 500,00 zł – Wymiana lamp na LED w Jankowicach - 5 000,00 zł – Wymiana 4 lamp na LED w Radziechowicach Pierwszych - 2 000,00 zł – Wymiana lamp na LED w Woli Jedlińskiej - 10 000,00 zł – Wymiana lamp na LED w Borkach (Zakrzówek Szlachecki) - 9 000,00 zł 	<p>3</p>	<p>31 500,00 zł</p>	<p>Fundusz sołecki</p>
	<p>Budowa oświetlenia przy drodze gminnej nr 399 w Wierzbicy</p>	<p>3</p>	<p>53 088,54 zł</p>	<p>Budżet gminy + fundusz sołecki</p>
	<p>Projekt oświetlenia przy drodze nr 477 Zakrzówek Szlachecki-Jedlno Pierwsze</p>			
	<p>Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ładzice – zadanie przyszłościowe- dokumentacja projektowa</p>	<p>1</p>	<p>35 278,04</p>	<p>Fundusz sołecki</p>
<p>2023 Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Ładzice w miejscowościach Jankowice, Radziechowice Drugie, Stobiecko</p>	<p>3</p>	<p>1 068 406,98</p>	<p>Budżet gminy; Dotacja z Programu Inwestycji</p>	

	Szlacheckie, Wierzbica, Wola Jedlińska, Zakrzówek Szlachecki, Borki.			Strategicznych – Polski Ład
	Wymiana lamp oświetlenia ulicznego na LED w miejscowości Wola Jedlińska	3	4 200,00	Fundusz sołecki
Montaż instalacji solarnych i fotowoltaicznych w budynkach gminnych	2023 Odnawialne źródła energii w Gminie Ładzice – dokumentacja projektowa	1	26 445,00	Budżet gminy
Instalacja punktu pomiarowego zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego	W latach 2022-2023 nie prowadzono działań w tym zakresie	0	-	-
Rozwój systemu informowania o przekroczeniach jakości powietrza wraz z budową baz danych	Na stronie Urzędu Gminy na bieżąco publikowane są komunikaty dot. ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dla pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu, opracowywane przez Departament Monitoringu Środowiska GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Komunikaty zawierają informacje o zagrożeniu, wytyczne zmierzające do ograniczenia przekroczeń oraz zalecane środki ostrożności.	2	Koszty administracyjne	Budżet gminy
Edukacja ekologiczna w zakresie: - poprawy jakości powietrza i ograniczania niskiej emisji - właściwe wykorzystanie paliw oraz wpływ zanieczyszczeń na zdrowie	Edukacja ekologiczna związana z ochroną powietrza jest prowadzona w przez wszystkie placówki oświatowe w ramach programu kształcenia. 2022 Gmina prowadziła proekologiczne działania edukacyjne w szkołach i na spotkaniach z mieszkańcami, podczas których rozdawano ulotki informacyjne. Akcje dotyczyły m.in. negatywnego wpływu spalania odpadów na środowisko naturalne oraz zdrowie i życie ludzkie.	2	Koszty administracyjne	Budżet gminy
	2023 W miejscowości Jedno Pierwsze prowadzono akcję edukacyjną podczas festynu gminnego (dożynki gminne).			

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.2 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Zagrożenia hałasem.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w obszarze zagrożeń związanych z ponadnormatywnymi poziomami hałasu:

Tabela 3. Cele i kierunki w zakresie zagrożeń hałasem wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Zagrożenie hałasem	Utrzymanie dobrego stanu klimatu akustycznego	Rozwój i poprawa stanu gminnej infrastruktury drogowej oraz współpraca z innymi zarządcami dróg w celu poprawy stanu infrastruktury dróg powiatowych na terenie Gminy
		Monitoring i kontrola natężenia hałasu

Działania w obszarze związanym z ochroną przed hałasem są zbieżne z zadaniami realizowanymi w zakresie ochrony powietrza – dotyczy to modernizacji dróg oraz usprawnienia komunikacji publicznej. Poprawa nawierzchni dróg jednocześnie wpływa na poprawę klimatu akustycznego. Decydujący wpływ na klimat akustyczny Gminy ma hałas pochodzący z transportu drogowego oraz obiektów usługowych i przemysłowych. Przez teren Gminy Ładzice przebiegają droga krajowa DK 42 (relacja Kamienna k/Namysłowa – Rudnik k/Starachowic) oraz autostrada A1 leżąca w ciągu międzynarodowej trasy E75 (relacja Rusocin – Gorzyczki). Poziom hałasu wokół głównych arterii komunikacyjnych jest szczególnie odczuwalny, wiąże się to z natężeniem ruchu, stanem technicznym dróg oraz stanem i sposobem eksploatacji pojazdów. Dużą uciążliwością akustyczną dla mieszkańców gminy jest droga krajowa nr 42, która przebiega przez teren zabudowy mieszkaniowej na odcinku Brzeźnica – Radomsko, zaś autostrada A1 w większości przebiega przez tereny o rzadkiej zabudowie. Poza drogami tworzącymi główny węzeł komunikacyjny na terenie znajdują się również drogi o randze powiatowej i gminnej. Na obszarze Gminy Ładzice nie występuje komunikacja kolejowa, jednakże linie kolejowe znajdują się w stosunkowo niewielkiej odległości od granicy gminy w mieście Radomsko. Ponadto lokalne uciążliwości akustyczne mogą być odczuwalne w sąsiedztwie zakładów usługowych i produkcyjnych. Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego w gminie polega przede wszystkim na zmniejszeniu poziomów hałasu u samego źródła poprzez zmniejszanie poziomów hałasu odpowiednimi metodami urbanistycznymi i technikami budowlanymi. Realizacja działań w latach 2022-2023 została przedstawiona w Tabeli 4.

Tabela 4. Realizacja zadań w zakresie ochrony przed hałasem w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Modernizacja i budowa nowych nawierzchni asfaltowych	2022 Remont dróg gminnych 112351E w Zakrzówku Szlacheckim (1533 mb), 112352E w Jankowicach (2000 mb), 112854E w Stobiecku Szlacheckim (999 mb)	3	568.101,05	Budżet gminy; dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
	Remont i wytyczenie drogi w Radziechowicach Drugich od ul. Królewskiej do ul. Spacerowej	3	97 980,00	Budżet gminy + fundusz sołecki, dotacja celowa z UMWŁ
	Remont dróg gminnych w Jankowicach, Stobiecku Szlacheckim i Radziechowicach Drugich	1	5 053,00	Budżet gminy; dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
	Wytyczenie drogi do pól w Zakrzówku Szlacheckim	3	6 700,00	Budżet gminy + fundusz sołecki
	Wytyczenie drogi w Radziechowicach Drugich od ul. Królewskiej do tzw. Gościńca (ok. 1 km)	3	4 500,00	Fundusz sołecki
	Remont drogi wewnętrznej w Woli Jedlińskiej	3	7 862,70	Fundusz sołecki
	Zakup materiałów oraz naprawy nawierzchni dróg gminnych	3	46 380,76	Budżet gminy
	2023 Modernizacja ul. Leśnej w miejscowości Wierzbica (etap I)	1	101 427,60	Budżet gminy; dofinansowanie z UMWŁ
	Dotacja celowa dla Powiatu Radomszczańskiego na zadanie Przebudowa drogi powiatowej nr 1921E w m. Radziechowice Pierwsze i Radziechowice Drugie	3	783 690,50	Budżet gminy

	Remont dróg gminnych w Jankowicach, Stobiecku Szlacheckim i Radziechowicach Drugich	3	1 777 888,70	Budżet gminy; dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
	Remont dróg gminnych – naprawy cząstkowe ubytków w jezdni metodą natryskową	3	27 484,00	Budżet gminy
	Naprawa dróg wewnętrznych: – remont drogi wewnętrznej na działce nr 286 obręb Wola Jedlińska (fundusz sołecki – 13 979,00 zł); – remont drogi wewnętrznej na działkach 1324/3, 1324/2 obręb Radziechowice Drugie (fundusz sołecki – 11 000,00 zł); – utwardzenie drogi wewnętrznej na działce nr 341 obręb Zakrzówek Szlachecki (fundusz sołecki – 20 730,95 zł).	1	84 333,15	Budżet gminy + fundusz sołecki
		3		
		3		
Udoskonalenie systemu zarządzania ruchem – kontrola prędkości i bezpieczeństwa	2022 Zakup i montaż progów zwalniających, czyszczenie i naprawę przepustów w drogach dojazdowych do łąk i pól, koszenie poboczy oraz wycinkę drzew przy drogach wewnętrznych	3	10 612,65	Budżet gminy
Ocena zagrożenia hałasem w miejscach dużego natężenia ruchu kołowego	2022 Realizacja strategicznej mapy hałasu przez GDDKiA w ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, wskazującej obszary przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu. Przekroczenia zostały odnotowane w miejscowościach: Stobiecko Szlacheckie oraz Radziechowice Drugie	2	Koszty administracyjne	Budżet jednostki realizującej

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.3 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Promieniowanie elektromagnetyczne.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w obszarze promieniowanie elektromagnetyczne (PEM):

Tabela 5. Cele i kierunki w zakresie promieniowania elektromagnetycznego wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Pole elektromagnetyczne	Ochrona ludności przed nadmiernym natężeniem pola elektromagnetycznego	Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym

Podstawowym założeniem monitoringu PEM jest śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448). Poziomy dopuszczalne PEM w środowisku wynoszą od 28 V/m do 61 V/m, w zależności od zakresu częstotliwości pola elektromagnetycznego. Prowadzone pomiary na terenie Gminy Ładzice, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) w roku 2022 wskazują, że w tym obszarze utrzymywane są niskie natężenia pól elektromagnetycznych. Punkt monitoringu zlokalizowany był w Stobiecku Szlacheckim 32. Wartość pomiaru wyniosła <0,8 V/m, czyli znacząco niższa niż dopuszczalne wartości i poniżej granicy oznaczalności sondy. Dopuszczalne poziomy emisji pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych W_{ME} nie przekracza wartości 1. Wskaźnik W_{ME} na terenie Gminy Ładzice wyniósł 0,17. W POŚ Gminy Ładzice w obszarze ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym wyznaczono zadanie dotyczące uwzględniania w procesie planistycznym aspektów związanych z oddziaływaniem PEM. Realizację działań w latach 2022-2023 przedstawiono w Tabeli 6.

Tabela 6. Realizacja zadań w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania*	Koszty	Finansowanie
<p>Wprowadzanie do MPZP zapisów o ochronie przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych</p>	<p>Działania realizowane zgodnie z procedurami dotyczącymi uchwalania MPZP, obejmującym analizę planowanego przeznaczenia terenu i oddziaływania pól elektromagnetycznych.</p> <p>1. W roku 2022 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr ewid. 337, 338, 339 położonych w obrębie geodezyjnym Stobiecko Szlacheckie, w gminie Ładzice.</p> <p>2. W roku 2023 uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Stobiecko Szlacheckie.</p>	<p>2</p>	<p>Koszt administracyjny</p>	<p>Budżet Gminy</p>

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.4 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Gospodarowanie wodami.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w zakresie gospodarowania wodami:

Tabela 7. Cele i kierunki w zakresie gospodarowania wodami wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Gospodarowanie wodami	Poprawa stanu wód	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych
	Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych	Ograniczanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych

W przypadku działań związanych z poprawą w zakresie gospodarowania wodami, najważniejszą rolę odgrywa gospodarka wodno-ściekowa, która jest opisana w rozdziale 3.5 niniejszego Raportu. Na obszarze Gminy Ładzice poprawy stanu wymagają wody powierzchniowe. Stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), objętych monitoringiem oceniono w dokumencie POŚ jako zły:

- Dopływ spod Radziechowic (RW600023181572);
- Pisia (RW600023181589);
- Warta od Widzówki do Liswarty (RW600019181599).

Zgodnie z „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu” opracowywaną w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) stan wód powierzchniowych z obszaru Gminy Ładzice nie uległ poprawie.

Obszar Gminy Ładzice znajdują się w obszarach Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 99 (PLGW600099) oraz w niewielkiej części nr 83 (PLGW600083). JCWPd nr 99 zostało ocenione jako niezagrożone ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych ze względu na dobry stan ilościowy oraz chemicznym. Z kolei JCWPd nr 83 ze względu na słaby stan ilościowy został oceniony jako zagrożony ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Na podstawie Raportu o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach (stan na 2022 rok), stan JCWPd nr 99 uległ pogorszeniu w kryterium chemicznym i został oceniony jako słaby. Stan ilościowy pozostał bez zmian dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego na lata 2022-2027 jest w dalszym ciągu zaliczana jako niezagrożona. Z kolei stan JCWPd nr 83 nie uległ zmianom wobec poprzednich badań

monitoringowych i pod względem chemicznym utrzymuje się stan dobry, a w przypadku stanu ilościowego w dalszym ciągu oceniany jest jako słaby. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego na lata 2022-2027 wskazuje na zagrożenie ilościowe JCWPd nr 83.

Do bieżących zadań gminy należy podtrzymanie dobrego stanu chemicznego wód podziemnych oraz poprawa stanu wód powierzchniowych. Działania gminy głównie związane były z poprawą funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej, która znacząco wpływa na jakość wód, poprzez dołączanie indywidualnych gospodarstw do zbiorczego systemu odprowadzania ścieków do oczyszczalni. Ponadto promowano na stronie Urzędu Gminy szkolenia dedykowane rolnikom w zakresie chemizacji i ochrony wód prowadzone przez ŁODR i ARMiR.

Szczegółowe zadania w zakresie gospodarowania wodami realizowane w latach 2018-2023 na terenie Gminy Ładzice przedstawiono w Tabeli 8. poniżej:

Tabela 8. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania wodami w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony wód i prawidłowej utylizacji ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych	Gmina podejmuje działania związane z rozwojem sieci kanalizacyjnej oraz prowadzi kontrole odprowadzania ścieków bytowych z indywidualnych instalacji w ramach bieżącej działalności.	2	Koszty administracyjne	Budżet Gminy
Rewaloryzacja istniejących zbiorników oraz tworzenie nowych	2022 Utrzymanie wód rzeki Dopływ spod Radziechowic (kanał A Jedlno) na terenie Gminy Ładzice	3	10 000,00	Budżet gminy
Utrzymanie i oczyszczanie urządzeń wodnych				
Wspieranie inicjatyw małych retencji – program "Moja woda"	W latach 2022-2023 nie były podejmowane działania w tym zakresie	0	-	-

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.5 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Gospodarka wodno-ściekowa.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

Tabela 9. Cele i kierunki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Gospodarka wodno-ściekowa	Ochrona wód i racjonalne zarządzanie gospodarką wodną	Modernizacja systemów poboru i przesyłu wody na terenie gminy
		Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków z uwzględnieniem zabudowy rozproszonej
		Kontrola i monitoring odbioru ścieków bytowo - komunalnych

Gmina Ładzice prowadzi na bieżąco działania związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej. Jest to jedno z najważniejszych celów dla władz samorządowych, aby zapewnić mieszkańcom dostęp do dobrej jakości wody oraz zapewnić właściwe odprowadzanie ścieków bytowych i ich oczyszczanie. Realizacją zadań w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej w Ładzicach (ZGK), który jest jednostką organizacyjną gminy funkcjonującą w formie samorządowego zakładu budżetowego. Sieć wodociągowa w gminie jest bardzo dobrze rozwinięta. Pod koniec 2023 roku długość wynosiła 88,62 km i 100% budynków mieszkalnych zostało podłączonych do infrastruktury sieci wodociągowej. Dostarczana woda zaspokaja potrzeby bytowo – gospodarcze mieszkańców Gminy Ładzice oraz zapotrzebowanie przeciwpożarowe. Z kolei długość czynnej sieci kanalizacyjnej do końca roku 2023 wynosiła 22,49 km i 38,7% budynków mieszkalnych zostało podłączonych do sieci. ZGK w Ładzicach realizuje każdego roku inwestycje związane z modernizacją i rozbudową sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej prowadzona jest w obszarach technicznie i ekonomicznie uzasadnionych. Zwiększona dostępność do sieci wpływa na poprawę stanu jakości wód na terenie gminy. Każdego roku realizowane są nowe podłączenia do sieci i wymiana zbiorników bezodpływowych na przydomowe oczyszczalnie ścieków. Pracownicy Urzędu regularnie prowadzą kontrolę istniejących zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Szczegółowe zadania realizowane w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2022 - 2023 na terenie Gminy Ładzice przedstawia Tabela 10. poniżej:

Tabela 10. Realizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Rozbudowa oraz modernizacja istniejącej sieci wodociągowej	2022 Zakup 4 pomp głębinowych na potrzeby ujęcia wody w Janowie Wolskim	3	122 499,83	Budżet gminy
	Zakup materiałów na hydrofornię, w tym zakup materiałów elektrycznych do bieżących napraw, do usuwania awarii na sieci wodociągowej, zakup środka do chlorowania wody, materiałów eksploatacyjnych do kosiarki i kosy spalinowej, środków czystości oraz materiałów, które przypadają na bieżącą obsługę hydroforni	3	50.491,29	Budżet Zakładu Gospodarki Komunalnej
	2023 Zakup materiałów na hydrofornię, w tym zakup materiałów elektrycznych do bieżących napraw, do usuwania awarii na sieci wodociągowej, zakup środka do chlorowania wody, materiałów eksploatacyjnych do kosiarki i kosy spalinowej, środków czystości oraz materiałów, które przypadają na bieżącą obsługę hydroforni	3	42 811,27	Budżet Zakładu Gospodarki Komunalnej
Przeprowadzanie badań jakości wody przeznaczonej do spożycia	Każdego roku prowadzone są badania przydatności do spożycia wody z wodociągów przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Radomsku. Wyniki badań są publikowane na stronie Urzędu Gminy Ładzice. Badania jakości wody są również przeprowadzane na bieżąco przez Zakład Gospodarki Komunalnej	2	Koszty administracyjne	Budżet jednostki realizującej zadanie
Rozbudowa oraz modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej	2022/2023 Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w granicach pasa drogowego w miejscowości Wierzbica (etap III)	3	6 334 955,27	Budżet gminy, Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład
	2023 Projekt budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej dla nieskanalizowanej części Gminy Ładzice wraz z niezbędną infrastrukturą	3	3 075,00	

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	W latach 2022-2023 ilość przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła o 52 sztuki	2	b/d	Środki własne, dotacje z WFOŚiGW w Łodzi
Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków, rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Wierzbica	W latach 2022-2023 nie były prowadzone prace związane z zwiększeniem przepustowości, ze względu na brak konieczności podejmowania takich działań.	0	-	-
Kontrolowanie przez Urząd Gminy cykliczności i sposobu wywozu nieczystości z zbiorników bezodpływowych	2023 Przeprowadzono 373 kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	2	Koszty administracyjne	Budżet gminy

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie

b/d – brak informacji

3.6 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Gleby.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w zakresie ochrony gleb:

Tabela 11. Cele i kierunki w zakresie gleb, wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Gleby	Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb adekwatnie do zagospodarowania	Ochrona gleb i powierzchni ziemi przed działaniami czynników zewnętrznych

Działania związane z ograniczaniem negatywnego oddziaływania na gleby zależą w dużej mierze od metodyki produkcji rolnej, która powinna ograniczać uciążliwość rolnictwa dla środowiska poprzez stosowanie się do „Kodeksu dobrej praktyki rolniczej”. Gmina Ładzice na bieżąco realizuje zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom, które mogą w rezultacie znacząco skazić glebę oraz wody, rozwija gospodarkę wodno-ściekową i nie planuje budowy inwestycji, które mogłyby stanowić zagrożenie dla gleb. Gmina publikuje komunikaty dotyczące szkoleń dla rolników z zakresu chemizacji, substancji niebezpiecznych i ryzyka skażenia gleb organizowane przez ŁODR oraz ARMiR. Samorząd finansował usługę badania gleb dla potrzeb rolników z terenu Gminy Ładzice.

Dodatkowo Gmina Ładzice odznacza się na tle powiatu działalnością gospodarstw realizujących profil ekologiczny. Zajmuje drugie miejsce pod względem powierzchni gospodarstw ekologicznych, która wynosi 206,5 ha. Działania podjęte w latach 2022-2023 zostały wyszczególnione w Tabeli 12.

Tabela 12. Realizacja zadań w zakresie ochrony gleb w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania*	Koszty [zł]	Finansowanie
Współpraca z ŁODR - zalecenia dobrych praktyk rolniczych	Urząd Gminy na bieżąco informuje i promuje szkolenia dla rolników prowadzone przez ŁODR omawiające zagadnienia związane z stosowaniem	2	Koszt administracyjny	Budżet gminy

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania*	Koszty [zł]	Finansowanie
Monitorowanie zanieczyszczeń gleb metalami ciężkimi	2022 Organizacja usługi polegającej na badaniu gleb na potrzeby rolników z terenu Gminy Ładzice	3	2 177,92	Budżet gminy
	2023 Organizacja usługi polegającej na badaniu gleb na potrzeby rolników z terenu Gminy Ładzice	3	2 768,32	Budżet gminy

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.7 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów:

Tabela 13. Cele i kierunki w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Ograniczanie ilości odpadów wytwarzanych na terenie Gminy	Rozwój i utrzymanie systemu gospodarowania odpadami
		Wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów
		Działania edukacyjne i prewencyjne w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi

Gmina Ładzice wdraża i w pełni realizuje obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. System ten funkcjonuje w sposób prawidłowy. Odbiór odpadów komunalnych odbywał się na podstawie harmonogramów i ustalonych terminów. Niezależnie od terminów odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości mieszkańcy mają możliwość dostarczenia na własny koszt odpadów zebranych w sposób selektywny do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany w Ładzicach przy ul. Wyzwolenia 19. Potrzeby doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, dotyczą

przede wszystkim zmniejszenia ilości odpadów niesegregowanych, zwiększenia masy odpadów zebranych w sposób selektywny, w ogólnej ilości zebranych odpadów oraz promocji prawidłowej segregacji odpadów. Na stornie internetowej Urzędu Gminy na bieżąco udostępniane są materiały dotyczące właściwej segregacji odpadów oraz harmonogram wywozu poszczególnych frakcji. Ponadto w Urzędzie są rozdawane są ulotki dot. prawidłowej segregacji odpadów.

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Ładzice publikowana każdego roku na stronie Urzędu Gminy wskazuje, że w omawianym okresie niniejszego Raportu, w latach 2022-2023 nie osiągnięto wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Spełniono wymagania dotyczące poziomu ograniczania ilości masy odpadów biodegradowalnych przekazywanych do składowania.

W omawianym okresie, corocznie organizowane były środki dotacyjne na utylizację wyrobów zawierających azbest z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W latach 2022-2023 nie zrealizowano zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki odpadami.

Szczegółowe zadania w zakresie - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów realizowane w latach 2022-2023 na terenie Gminy Ładzice przedstawia Tabela 14.

Tabela 14. Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Doskonalenie systemu segregacji odpadów komunalnych	<p>W celu doskonalenia systemu segregacji odpadów gmina podejmuje na bieżąco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania kontrolne mieszkańców dotyczące właściwej segregacji w trakcie realizacji odbiorów przez przedsiębiorstwo zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych; - prowadzone są kampanie edukacyjne dotyczące właściwej segregacji poprzez stronę Urzędu Gminy, materiały drukowane dostępne w budynku Urzędu. - wszystkie placówki oświatowe realizują programy nauczające dzieci i młodzież właściwego postępowania z odpadami. 	2	Koszty administracyjne	Budżet gminy, budżety placówek oświatowych
Zakup pojemników na popiół, szkło, papier tworzywa sztuczne i odpady biodegradowalnych	Odpady gromadzone są w sposób selektywny w workach, odpady zmieszane odbierano w pojemnikach, które mieszkańcy otrzymali w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Ładzice.	2	W ramach systemu gospodarowania odpadami	Budżet gminy
Modernizacja PSZOK	Nie prowadzono prac modernizacyjnych w latach 2022-2023	0	-	-
Zapewnienie właściwej utylizacji odpadów budowlanych, opon, sprzętu elektronicznego, leków oraz wyrobów azbestowych	Mieszkańcy gminy mają możliwość na bieżąco pozbywać się odpadów gromadzonych selektywnie w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów przy ul. Wyzwolenia 19 w Ładzicach.	2	W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami	Budżet gminy
	2022 Zebrano i zutylizowano 92,98 Mg eternitu z 49 posesji	3	43 625,34	Budżet gminy, Dofinansowanie WFOŚiGW w Łodzi

	W celu ograniczaniu powstawania odpadów i utrzymania czystości w gminie zorganizowano nieodpłatną zbiórkę folii rolniczej i innych odpadów z działalności rolniczej pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”	3	7 415,45	Budżet gminy, Dofinansowanie NFOŚiGW
	2023 Zebrano i zutylizowano 85,44 Mg eternitu z 31 posesji	3	42 446,59	Budżet gminy, Dofinansowanie WFOŚiGW w Łodzi
	W celu ograniczaniu powstawania odpadów i utrzymania czystości w gminie zorganizowano nieodpłatną zbiórkę folii rolniczej i innych odpadów z działalności rolniczej pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”	3	9 213,70	Budżet gminy, Dofinansowanie NFOŚiGW
Osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	W 2022 roku nie spełniono wymaganego poziomu – 25% Osiągnięty poziom – 22,46% W 2023 roku nie spełniono wymaganego poziomu – 35% Osiągnięty poziom – 29,35%	2	-	-
Zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych w całkowitej masie zebranych odpadów	Łączna masa odpadów komunalnych zebranych w roku 2022 - 1247,8400 Mg, w tym 612,4200 Mg odpady niesegregowane Udział niesegregowanych w masie ogólnej – 49,08% Łączna masa odpadów komunalnych zebranych w roku 2023 - 1271,8200Mg, w tym 535,2400 Mg odpady niesegregowane Udział niesegregowanych w masie ogólnej – 42,08%	2	-	-
Osiągnięcie poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 35% ≥ Osiągnięty poziom w 2022 roku –13,43% Osiągnięty poziom w 2022 roku –13,09%	2	-	-

Likwidacja nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych	Działanie interwencyjne realizowane na bieżąco w przypadku otrzymania zgłoszenia dotyczącego nielegalnego składowania odpadów	2	-	Budżet gminy, WFOŚiGW
Zarządzanie realizacją postanowień Programu Usuwania Azbestu w szczególności azbestu zmagazynowanego	2022/2023 Pozyskiwanie środków przez samorząd na bezpłatną usługę odbioru, transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest z WFOŚiGW w Łodzi. Całkowity koszt zadania w latach 2022-2023: 86 071,93 zł	2	Koszt administracyjny	Budżet gminy
Montaż urządzeń typu "fotopułapka" w potencjalnym miejscu identyfikowanym jako dzikie wysypisko	Działanie interwencyjne realizowane na bieżąco w przypadku otrzymania zgłoszenia dotyczącego nielegalnego składowania odpadów.	0	-	-
Prowadzenie kampanii informacyjnych na temat prawidłowej segregacji odpadów komunalnych	Gmina na bieżąco prowadzi akcje edukacyjne z zakresie właściwej segregacji odpadów komunalnych poprzez stronę Urzędu Gminy, Organizację akcji „Sprzątanie Świata”, udostępniając materiały informacyjne w budynku Urzędu.	2	Koszt administracyjny; 1 920,09 – koszt organizacji akcji „Sprzątania świata” w latach 2022-2023	Budżet gminy
Edukacja ekologiczna, w tym informowanie mieszkańców o szkodliwości wyrobów azbestowych oraz konieczności ich bezpiecznej utylizacji	Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki odpadami jest również przez wszystkie placówki oświatowe, które realizują programy nauczające dzieci i młodzież właściwego postępowania z odpadami.			

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.8 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Zasoby przyrodnicze.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych:

Tabela 15. Cele i kierunki w zakresie zasobów przyrodniczych wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Zasoby przyrodnicze	Ochrona i rewaloryzacja obszarów naturalnych	Rozwój ekoturystyki
		Poprawa stanu i wzmocnienie ochrony różnorodności biologicznej
		Edukacja ekologiczna

Fundamentem skutecznej ochrony zasobów przyrodniczych jest szerokokorozumiana edukacja ekologiczna, która kształtuje świadomość i postawy proekologiczne mieszkańców, przekładając się na długofalową ochronę środowiska. Z tego względu stanowiła ona priorytet wśród działań realizowanych przez gminę. W placówkach oświatowych utworzono nowoczesne ekopracownie, które stanowią bazę do prowadzenia zajęć przyrodniczych oraz działań edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży. Równolegle prowadzono działania edukacyjne adresowane do szerszej społeczności lokalnej, w tym rozpowszechnianie informacji o wydarzeniach ekologicznych.

Działania edukacyjne były wspierane praktycznymi inicjatywami w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego. Gmina realizowała zadania mające na celu zwiększanie powierzchni terenów zieleni oraz wzbogacanie różnorodności biologicznej poprzez nasadzenia drzew i krzewów, co przyczyniło się do poprawy walorów krajobrazowych oraz ekologicznych.

Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej, w tym realizacja inwestycji w zakresie budowy placów zabaw, służyła nie tylko poprawie jakości życia mieszkańców, ale również umożliwiała bezpośredni kontakt z przyrodą, stanowiący naturalne uzupełnienie działań edukacyjnych.

W ramach ochrony zwierząt kontynuowano program przeciwdziałania bezdomności, obejmujący działania na rzecz opieki nad zwierzętami wolnożyjącymi, co również wpisuje się w budowanie wrażliwości ekologicznej społeczności.

W zakresie form ochrony przyrody, na terenie Gminy Ładzice nie powołano żadnych form pojedynczych oraz obszarowych. W roku 2022 został uchwalony zaktualizowany Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ładzice na lata 2022-2027. Szczegółowe zadania w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych realizowane w latach 2022-2023 na terenie Gminy Ładzice przedstawia Tabela 16. poniżej:

Tabela 16. Realizacja zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Wydłużenie ścieżki rowerowej o charakterze dydaktyczno-ekologicznym "Od szkoły do szkoły"	Nie prowadzono działań w latach 2022-2023	0	-	-
Rozbudowa terenów rekreacyjnych	2022 Budowa placu zabaw w Ładzicach na działce ewid. 1224/2	1	16 153,36	Fundusz sołecki
	Budowa placu zabaw w Radziechowicach Pierwszych - etap I	1	28 340,00	
	2023 Budowa placu zabaw w m. Radziechowice Pierwsze - etap II (w tym Fundusz sołecki: 31 977,42)	3	38 387,99	Budżet gminy + fundusz sołecki
	Kontynuacja budowy placu zabaw w m. Ładzice	3	11 611,00	Fundusz sołecki
Zwiększanie ilości nasadzeń	W latach 2022-2023 wykonano ogółem 27 sztuk nasadzeń drzew oraz 20 sztuk krzewów	2	Koszt administracyjny	Budżet gminy
Utworzenie pomników przyrody	Nie utworzono form ochrony przyrody, w tym pomników przyrody w granicach administracyjnych gminy	0	-	-
Tworzenie nowych sektorów zieleni	W latach 2022-2023 powierzchnia terenów zieleni urządzonej wzrosła o 0,06 ha, osiągając ogółem 6,09 ha	2	Koszty administracyjne	Budżet gminy
Edukacja ekologiczna	<p>2022/2023</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utworzenie ekopracowni Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Jedlnie, - Utworzenie ekopracowni Publicznej Szkole Podstawowej w Radziechowicach <p>Przyczynia się do kształtowania wśród uczniów świadomości ekologicznej i postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły</p>	2	116 106,52	Budżet gminy, dofinansowanie WFOŚiGW w Łodzi

	<p>stan środowiska, uatrakcyjnienia zajęcia dydaktyczne i uaktywnienia młodzież w podejmowaniu działań proekologicznych</p> <p>Na bieżąco zamieszczano komunikaty o organizowanych wydarzeniach z zakresu edukacji ekologicznej organizowanych przez różne jednostki tj. starostwo powiatowe, urząd marszałkowski oraz ogólnopolskie konkursy.</p>			
--	--	--	--	--

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

3.9 Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w obszarze – Poważne awarie.

W POŚ Gminy Ładzice wyznaczono następujące cele i kierunki w obszarze poważnych awarii:

Tabela 17. Cele i kierunki w obszarze poważne awarie wyznaczone w POŚ Gminy Ładzice na lata 2022-2027.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Zagrożenia poważnymi awariami	Zapobieganie wystąpieniu awarii oraz eliminacja i minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Wzmocnienie skuteczności działań służb reagujących oraz rozwój systemu ostrzegania

Działania w obszarze poważnych awarii, ze względu na swój nieprzewidywalny charakter, są stale dostosowywane do zmieniających się warunków zewnętrznych i wzbogacane o nowe formy działania. Gmina Ładzice regularnie doposaża ze środków własnych i pozyskuje fundusze ze środków zewnętrznych na specjalistyczne doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na jej terenie, aby zapewnić właściwą pomoc w razie wystąpienia poważnej awarii. Ponadto prace polegające na modernizacji i budowie nowych dróg oraz związaną z nimi infrastrukturą techniczną są prowadzone na bieżąco i skutkują zmniejszeniem ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

Samorząd każdego roku wykupuje usługę abonamentową, tj. system powiadamiania ludności w ramach zarządzania kryzysowego. Łącznie w latach 2022-2023 wydatkowano na ten cel z budżetu gminy 8 116,12 zł.

Zgodnie z „Rejestrem zdarzeń o znamionach Poważnej awarii i poważnych awarii”, publikowanym przez GIOŚ w latach 2022-2023 nie wystąpiły na terenie Gminy Ładzice incydenty posiadające znamiona poważnej awarii. Ponadto w opublikowanych również przez GIOŚ wykazach dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie Gminy Ładzice nie ma zlokalizowanych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Szczegółowe zadania w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom realizowane na terenie Gminy Ładzice w latach 2022-2023 przedstawia Tabela 18.

Tabela 18. Realizacja zadań w zakresie poważnych awarii w latach 2022-2023.

Zadania	Szczegółowe informacje	Stopień realizacji zadania	Koszty [zł]	Finansowanie
Wsparcie OSP na doposażenie w specjalistyczne sprzęty ratowniczo-gaśnicze	2022 Zakup wyposażenia dla OSP Jedlno Drugie : napędy do bram, tratwę ratowniczą i miernik wielogazowy -	3	22 699,07	Budżet gminy
	Zakup agregatu i ubrań specjalnych dla OSP Ładzice - 16 950,00 zł		16 950,00	
	Zakup wyposażenia – ubrania specjalne - dla OSP Wola Jedlińska - 8 000,00 zł		8 000,00	
	2023 Zakup nożyc hydraulicznych dla OSP Radziechowice Drugie	3	25 000,00	Fundusz sołecki
	Zakup wyposażenia – ubrania specjalne - dla OSP Ładzice -		6 000,00	
	Zakup wyposażenia dla OSP Wola Jedlińska		5 000,00	
Termomodernizacja remizy OSP	2022 Termomodernizacja budynku strażnicy OSP Jankowice (w tym Fundusz sołecki 10 873,35 zł)	1	10 797,71 zł	Budżet gminy + Fundusz sołecki
	Termomodernizacja budynku strażnicy OSP Radziechowice Pierwsze (w tym fundusz sołecki 6 400,00 zł)	3	15 890,93 zł	
	2023 Termomodernizacja budynku strażnicy OSP Jankowice (w tym Fundusz sołecki: 15 883,25zł)	3	15 864,54	Budżet gminy + Fundusz sołecki
Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych	2023 Dotacja celowa na zakup pojazdu pożarniczego dla OSP Jedlno Drugie	3	663 820,00	Budżet gminy

	Dotacja celowa na zakup pojazdu pożarniczego dla OSP Radziechowice Drugie	3	609 998,84	Budżet gminy
Edukacja społeczności lokalnych, w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia	- Współpraca z WOPR w zakresie bezpieczeństwa na kąpielisku w Zakrzówku Szlacheckim na bieżąco; - Turniej wiedzy pożarniczej pt. „Młodzież zapobiega pożarom” w roku 2023; - Gminne Manewry Strażackie – wydarzenie, które ma na celu doskonalenie umiejętności strażaków w zakresie udzielania pierwszej pomocy, interwencji drogowych, pożarów oraz incydentów podtopień w roku 2023.	2	Koszt administracyjny	Budżet gminy

*gdzie: 0 – niezrealizowane, 1 – zrealizowane częściowo, 2 – realizowane na bieżąco, 3 – zrealizowane całkowicie.

4. Monitoring realizacja zadań

Przedmiotowy raport z realizacji Programu ochrony środowiska za lata 2022-2023 przedstawia stopień realizacji celów określonych w POŚ. W tabelach powyżej, w sposób szczegółowy, opisane zostały wszystkie działania realizowane w ramach celów i priorytetów przyjętych w POŚ. Większość zadań, zawarta w Programie Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027, wynika z obowiązków ustawowych, służących wsparciu procesu ochrony środowiska.

W Tabeli 19. zestawiono wskaźniki monitorowania efektów realizacji POŚ zawarte w obowiązującym dokumencie i przedstawiono zmiany wartości wskaźników jakie zostały osiągnięte w latach 2022-2023.

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania efektów realizacji POŚ.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2022	2023	Zmiana wartości wskaźnika
Liczba budynków gminnych z przeprowadzoną termomodernizacją	szt.	+3	+3	+6
Liczba przeprowadzonych kontroli (emisja gazów i pyłów)	szt.	23	24	+47
Wdrażanie zapisów PGN	TAK/NIE	TAK	TAK	Realizowane
Obecność punktu konsultacyjnego programu „Czyste powietrze”	TAK/NIE	TAK	TAK	Realizowane
Liczba zmodernizowanych opraw świetlnych	szt.	60	0	+60
Ilość instalacji OZE na budynkach gminnych	szt.	0	0	-
Realizacja zadań Programu ochrony powietrza	TAK/NIE	TAK	TAK	Realizowane
Liczba punktów pomiaru jakości powietrza	szt.	0	0	-
Obecność systemu informacyjnego dotyczącego przekroczeń jakości powietrza	TAK/NIE	TAK	TAK	Budynek szkoły w Stobiecku Szlacheckim jest wyposażony w sensor jakości powietrza
Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych (jakość powietrza)	szt.	Realizowane na bieżąco		Zadanie ciągle
Długość zmodernizowanych dróg	km	5,028	2,963	+7,991 km (łącznie 2022-2023)
Budowa nowych nawierzchni asfaltowych	km	0	0	-
Kontrola prędkości i bezpieczeństwa na drogach	TAK/NIE	TAK	TAK	Realizowana
Liczba kontroli hałasu	szt.	1	0	1 w 2022 (mapa hałasu)
Długość sieci wodociągowej	km	79	83,1	+4,1 km
Liczba przyłączy sieci wodociągowej	szt.	1 635	1 670	+ 35 szt.
Utrzymanie właściwych parametrów jakości wody pitnej	TAK/NIE	TAK	TAK	Parametry utrzymane
Długość sieci kanalizacyjnej	km	18,4	22,5	+4,1 km
Liczba przyłączy sieci kanalizacyjnej	szt.	537	576	+ 39 szt.
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy	szt.	115	167	+ 52 szt.

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2022	2023	Zmiana wartości wskaźnika
Liczba przeprowadzonych kontroli dokumentacji potwierdzającej wywóz ścieków ze zbiorników bezodpływowych	szt.	0	373	+373
Dbłość o ekosystemy wodne	TAK/NIE	TAK	TAK	Realizowana
Tworzenie i odtwarzanie zbiorników wodnych	TAK/NIE	TAK		Utrzymanie wód rzeki (2022)
Prace konserwacyjne rowów melioracyjnych i przydrożnych oraz przepustów	szt.	1	0	+1
Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych (praktyki rolnicze)	szt.	Realizowane na bieżąco		Zadanie ciągłe
Liczba pomiarów stężeń zanieczyszczeń gleb	szt.	1	1	+2 szt.
Modernizacja PSZOK	TAK/NIE	NIE	NIE	Brak modernizacji
Ilość zebranych odpadów	Mg	1247,84	1271,82	+23,98 Mg (+1,9%)
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	%	22,46	29,35	Nie osiągnięto wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych
Udział odpadów zmieszanych w masie ogólnej	%	49,08	42,08	-7 %
Poziom redukcji masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	%	13,43	13,09	Utrzymane wymagane poziomy
Liczba zlikwidowanych nielegalnych składowisk odpadów	szt.	0	0	-
Liczba beneficjentów korzystająca z dofinansowań do usuwania wyrobów zawierających azbest	osób	49	31	+ 80 beneficjentów
Liczba zakupionych urządzeń typu „fotopułapka”	szt.	0	0	-
Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych (segregacja odpadów)	szt.	Realizowane na bieżąco		Zadanie ciągłe
Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych (usuwanie azbestu)	szt.	Realizowane na bieżąco		Zadanie ciągłe
Wartości natężeń pól elektromagnetycznych	V/m	<0,8	-	Utrzymanie znacząco poniżej poziomów dopuszczalnych
Liczba utworzonych ścieżek dydaktyczno-ekologicznych	km	0	0	-

Nazwa wskaźnika	Jednostka	2022	2023	Zmiana wartości wskaźnika
Liczba nasadzeń	szt.	5 drzew	22 drzewa + 20 krzewów	+47 szt. (27 drzew + 20 krzewów)
Utworzenie form ochrony przyrody	TAK/NIE	NIE	NIE	Brak nowych form
Powierzchnia nowych sektorów zieleni	ha	1,73	1,79	+0,06 ha
Doposażenie OSP	TAK/NIE	TAK	TAK	Regularne doposażenie
Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych	szt.	0	2	+2 szt.
Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjno-informacyjnych (zachowania w sytuacji zagrożenia)	szt.	Realizowane na bieżąco		Zadanie ciągle

Źródło: BDL-GUS, Dane z Urzędu Gminy Ładzice, Raport o stanie Gminy Ładzice za lata 2022-2023, Sprawozdania z wykonania budżetu gminy Ładzice za rok 2022 i rok 2023

b/d – brak danych

5. Podsumowanie efektów realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice w latach 2022-2023.

Lata 2022-2023 stanowiły pierwszy, dwuletni okres wdrażania Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice na lata 2022-2027. Analiza realizacji zaplanowanych działań pozwala na stwierdzenie, że gmina konsekwentnie realizowała przyjęte cele ekologiczne, podejmując szereg działań inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, które przyczyniły się do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz jakości życia mieszkańców. Pomimo licznych sukcesów, zidentyfikowano również obszary wymagające dalszej intensyfikacji działań w kolejnych latach realizacji programu.

Ochrona powietrza atmosferycznego stanowiła jeden z najważniejszych priorytetów działań gminy w analizowanym okresie. Władze samorządowe podejmowały wielokierunkowe działania mające na celu ograniczenie tzw. niskiej emisji, która w znacznym stopniu odpowiada za zanieczyszczenie powietrza.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej była prowadzona systematycznie w obu latach sprawozdawczych. Łącznie w ciągu dwóch lat przeprowadzono działania termomodernizacyjne 6 budynków gminnych, przeznaczając na ten cel blisko 400 tysięcy złotych. Działania te nie tylko przyczyniły się do zmniejszenia zużycia energii i związanych z tym emisji, ale także przyniosły wymierne oszczędności w kosztach eksploatacji budynków publicznych. Największe przedsięwzięcia to przebudowa części dachu na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiecku Szlacheckim oraz termomodernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Jedlnie Pierwszym.

Szczególnie istotnym elementem działań proekologicznych było uruchomienie i sprawne funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego programu "Czyste Powietrze" w Urzędzie Gminy Ładzice. Punkt ten, finansowany częściowo z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, świadczył kompleksową pomoc mieszkańcom zainteresowanym wymianą przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne, niskoemisyjne rozwiązania. Pracownicy punktu pomagali w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie, doradztwie technicznym oraz w prowadzeniu całego procesu aplikacyjnego. Efekty działalności punktu od początku działania programu do końca 2023 roku to 178 wniosków o dofinansowanie, z czego aż 147 zakończyło się podpisaniem umów, a 88 przedsięwzięć zostało w pełni zrealizowanych.

Gmina podjęła również działania dotyczące wymiany przestarzałego, energochłonnego oświetlenia ulicznego na nowoczesne oprawy LED. W 2022 roku wymieniono lampy w pięciu miejscowościach – Adamowie, Jankowicach, Radziechowicach Pierwszych, Woli Jedlińskiej oraz Borkach. Równocześnie wybudowano nowe oświetlenie przy drodze gminnej nr 399 w Wierzbicy oraz przygotowano projekt oświetlenia przy drodze nr 477 łączącej Zakrzówek Szlachecki z Jedlnem Pierwszym. W rok 2023 wybudowano nowe oświetlenie uliczne w siedmiu

miejsowościach: Jankowicach, Radziechowicach Drugich, Stobiecku Szlacheckim, Wierzbicy, Woli Jedlińskiej, Zakrzówku Szlacheckim oraz Borkach. Wymiana oświetlenia na technologię LED zmniejsza zużycie energii elektrycznej, co przekłada się na niższe koszty eksploatacji i mniejszą emisję CO₂ związaną z produkcją energii.

Działania edukacyjne stanowiły nieodłączny element polityki ochrony powietrza. Gmina prowadziła systematyczne kampanie informacyjno-edukacyjne, podczas których mieszkańcom rozdawano materiały informacyjne dotyczące negatywnego wpływu spalania odpadów na środowisko naturalne oraz zdrowie i życie ludzkie. W 2022 roku organizowano spotkania w szkołach i z mieszkańcami, podczas których podkreślano znaczenie właściwego wykorzystania paliw oraz wyjaśniano zasady obowiązywania uchwały "antysmogowej" dla województwa łódzkiego. W 2023 roku podczas festynu gminnego (dożynek gminnych) w Jedlnie Pierwszym prowadzono akcję edukacyjną dotyczącą ochrony powietrza. Wszystkie placówki oświatowe włączyły edukację ekologiczną, w tym tematykę ochrony powietrza, do swoich programów nauczania, co pozwala kształtować proekologiczne postawy wśród najmłodszego pokolenia mieszkańców gminy.

Modernizacja infrastruktury drogowej stanowiła jedno z kluczowych przedsięwzięć inwestycyjnych gminy w latach 2022-2023. Działania te służyły podwójnemu celowi – poprawie bezpieczeństwa i komfortu ruchu drogowego oraz ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko, zarówno w zakresie hałasu, jak i emisji zanieczyszczeń do powietrza. Dobry stan techniczny dróg zwiększa bezpieczeństwo i zmniejsza ryzyko wystąpienia wypadków, które mogłyby prowadzić do poważnych awarii zagrażających środowisku. Zmodernizowano łącznie 7,991 km infrastruktury drogowej. Realizowano remonty dróg gminnych w Zakrzówku Szlacheckim, Jankowicach, Stobiecku Szlacheckim, Radziechowicach Drugich oraz Wierzbicy. Gmina wsparła również Powiat Radomszczański w przebudowie drogi powiatowej nr 1921E w Radziechowicach Pierwszych i Radziechowicach Drugich. Zakupiono również materiały do bieżących napraw nawierzchni dróg gminnych, co pozwoliło na szybkie reagowanie na powstające uszkodzenia.

W 2022 roku zrealizowano również działania uzupełniające, takie jak zakup i montaż progów zwalniających w miejscach szczególnie wymagających poprawy bezpieczeństwa, czyszczenie i naprawę przepustów w drogach dojazdowych do łąk i pól, koszenie poboczy oraz wycinkę drzew przy drogach wewnętrznych.

Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej stanowił jeden z najważniejszych priorytetów inwestycyjnych gminy w analizowanym okresie. Działania te służyły realizacji podwójnego celu – zapewnieniu mieszkańcom dostępu do wody pitnej o odpowiedniej jakości oraz właściwego odprowadzania i oczyszczania ścieków bytowych, co bezpośrednio wpływa na ochronę wód powierzchniowych i podziemnych. W zakresie infrastruktury wodociągowej, długość sieci wzrosła o 4,1 km w latach 2022-2023. Równocześnie zwiększyła się liczba przyłączy do sieci

– z 1635 w 2022 roku do 1670 w 2023 roku, co stanowi wzrost o 35 nowych przyłączy. Praktycznie 100% budynków mieszkalnych na terenie gminy ma zapewniony dostęp do sieci wodociągowej. W 2022 roku gmina zakupiła 4 pompy głębinowe na potrzeby ujęcia wody w Janowie Wolskim. Były to niezbędne inwestycje modernizacyjne zapewniające ciągłość i niezawodność dostaw wody. Dodatkowo Zakład Gospodarki Komunalnej w Ładzicach systematycznie zakupywał materiały eksploatacyjne do hydroforni, środki do chlorowania wody oraz materiały elektryczne do bieżących napraw i usuwania awarii na sieci wodociągowej.

Jakość dostarczanej wody była systematycznie monitorowana. Każdego roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Radomsku przeprowadzała badania przydatności wody do spożycia z wodociągów gminnych, a wyniki tych badań były publikowane na stronie internetowej Urzędu Gminy Ładzice, co zapewniało mieszkańcom transparentny dostęp do informacji o jakości wody.

Kluczową inwestycją realizowaną w latach 2022-2023 była budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w granicach pasa drogowego w miejscowości Wierzbica (etap III). W efekcie długość sieci kanalizacyjnej wzrosła o 4,1 km. Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej zwiększyła się z 537 w 2022 roku do 576 w 2023 roku, co oznacza wzrost o 39 nowych przyłączy. Stan ten przekłada się na to, że w 2023 roku 38,7% budynków mieszkalnych w gminie było podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Pomimo znaczącego postępu, istnieje konieczność kontynuacji inwestycji w tym obszarze w kolejnych latach. W 2023 roku przygotowano projekt budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej dla nieskanalizowanej części gminy wraz z niezbędną infrastrukturą.

Istotnym uzupełnieniem infrastruktury sieciowej są przydomowe oczyszczalnie ścieków, które stanowią rozwiązanie dla zabudowy rozproszonej, gdzie budowa kanalizacji byłaby ekonomicznie nieuzasadniona. W latach 2022-2023 liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy wzrosła o 52 sztuki – ze 115 w 2022 roku do 167 w 2023 roku. Ten znaczący wzrost świadczy o rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz o efektywności programów dofinansowania realizowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Przydomowe oczyszczalnie ścieków, jeśli są prawidłowo eksploatowane, zapewniają skuteczne oczyszczanie ścieków bytowych i eliminują problem niekontrolowanego odprowadzania ścieków lub zagrożenia przeciekami ze zbiorników bezodpływowych.

Pracownicy Urzędu Gminy regularnie prowadzili kontrole dotyczące odprowadzania ścieków bytowych z indywidualnych instalacji, weryfikując dokumentację potwierdzającą wywóz ścieków ze zbiorników bezodpływowych oraz sprawdzając prawidłowość funkcjonowania przydomowych oczyszczalni. Działania te mają charakter prewencyjny i edukacyjny, a ich celem jest zapobieganie nielegalnym praktykom, które mogłyby prowadzić do zanieczyszczenia wód i gleby.

W zakresie ochrony wód powierzchniowych gmina podjęła w 2022 roku działania związane z utrzymaniem wód rzeki Dopływ spod Radziechowic (kanał A Jedlno), przeznaczając na ten cel 10 tysięcy złotych. Działania polegały na konserwacji

koryta rzeki, usuwaniu porostów i oczyszczeniu, co poprawia przepływ wody i zapobiega podtopieniom, a jednocześnie poprawia warunki dla organizmów wodnych.

Pomimo podejmowanych działań, jakość wód powierzchniowych na terenie gminy nadal wymaga poprawy. Jednolite Części Wód Powierzchniowych objęte monitoringiem – Dopływ spod Radziechowic, Pisia oraz Warta od Widzówki do Liswarty – oceniane są jako będące w złym stanie i zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Poprawa stanu wód powierzchniowych wymaga długofalowych działań, w tym dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej, intensyfikacji kontroli gospodarstw posiadających zbiorniki bezodpływowe, promowania dobrych praktyk rolniczych oraz edukacji ekologicznej. Negatywnym aspektem jest pogorszenie się stanu wód podziemnych JCWPd nr 99 w pod względem chemicznym.

Ochrona gleb jako podstawowego zasobu naturalnego na obszarze gminy o charakterze rolniczym, realizowana była głównie poprzez działania edukacyjne i monitoring jakości gleb. Gmina Ładzice konsekwentnie współpracowała z instytucjami organizującymi szkolenia dla rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych. Na stronie internetowej Urzędu Gminy regularnie publikowano komunikaty o szkoleniach omawiających zagadnienia związane ze stosowaniem środków ochrony roślin, nawozów, chemizacji oraz ryzyka skażenia gleb substancjami niebezpiecznymi. Działania te mają na celu kształtowanie świadomości rolników w zakresie racjonalnego stosowania środków produkcji w taki sposób, aby minimalizować ich negatywny wpływ na środowisko przy jednoczesnym zachowaniu wydajności produkcji rolnej. W ramach monitoringu jakości gleb gmina organizowała usługi badania gleb na potrzeby rolników z terenu gminy. Ponadto Gmina Ładzice na bieżąco realizuje zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom, które mogą w rezultacie znacząco skażać glebę oraz wody.

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Ładzice funkcjonowała w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami. System odbioru odpadów komunalnych działał sprawnie, według ustalonego harmonogramu, a mieszkańcy mieli również możliwość samodzielnego dostarczania wysegregowanych odpadów do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Ładzicach przy ulicy Wyzwolenia 19. Łączna masa zebranych odpadów komunalnych wzrosła z 1247,84 Mg w 2022 roku do 1271,82 Mg w 2023 roku, co stanowi wzrost o 23,98 Mg. Udział odpadów zmieszanych (niesegregowanych) spadł z 49,08% w 2022 roku do 42,08% w 2023 roku. Te zmiany świadczą o rosnącej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz o skuteczności prowadzonych kampanii edukacyjnych. Gmina na bieżąco prowadziła akcje edukacyjne dotyczące właściwej segregacji odpadów komunalnych poprzez stronę internetową Urzędu Gminy, materiały drukowane dostępne w budynku Urzędu oraz poprzez organizację akcji "Sprzątanie Świata". Wszystkie placówki oświatowe realizowały programy nauczające dzieci i młodzież właściwego postępowania z odpadami, co jest inwestycją w przyszłość i kształtowanie długofalowych nawyków proekologicznych.

Pomimo znaczącego postępu, gmina nie osiągnęła wymaganych poziomów recyklingu (22,46% wobec wymaganego 25% w 2022 roku oraz 29,35% wobec wymaganego 35% w 2023 roku). Osiągnięto natomiast wymagane poziomy ograniczania masy odpadów biodegradowalnych przekazywanych do składowania (13,43% w 2022, 13,09% w 2023 przy wymaganym poziomie 35%).

Gmina konsekwentnie realizowała program usuwania wyrobów zawierających azbest, corocznie pozyskując środki dotacyjne z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. W ramach programu usuwania azbestu zebrano i zutylizowano łącznie 178,42 Mg eternitu z 80 posesji.

W ramach działań na rzecz utrzymania czystości w gminie i ograniczania powstawania odpadów zorganizowano w obu latach sprawozdawczych nieodpłatne zbiórki folii rolniczej i innych odpadów z działalności rolniczej w ramach programu "Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag".

W latach 2022-2023 nie prowadzono prac modernizacyjnych Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Ochrona zasobów przyrodniczych realizowana była przede wszystkim poprzez działania edukacyjne oraz inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną i tereny zieleni. Gmina uznała, że fundamentem skutecznej ochrony przyrody jest kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży.

Kluczową inwestycją w tym obszarze było utworzenie nowoczesnych ekopracowni w dwóch szkołach podstawowych – w Publicznej Szkole Podstawowej im. św. Jana Pawła II w Jedlnie oraz w Publicznej Szkole Podstawowej w Radziechowicach. Pracownie zostały wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne, które pozwalają na prowadzenie atrakcyjnych zajęć z zakresu ekologii i kształtują świadomość ekologiczną młodzieży. Na bieżąco na stronie internetowej Urzędu Gminy zamieszczano komunikaty o organizowanych wydarzeniach z zakresu edukacji ekologicznej organizowanych przez różne jednostki, takie jak starostwo powiatowe czy Urząd Marszałkowski oraz informacje o ogólnopolskich konkursach o tematyce ekologicznej.

Gmina systematycznie zwiększała powierzchnię terenów zieleni urządzonej. W latach 2022-2023 powierzchnia ta wzrosła o 0,06 ha. Wykonano łącznie 47 nasadzeń, w tym 27 drzew oraz 20 krzewów. Na bieżąco prowadzono prace pielęgnacyjne istniejących terenów zieleni, co zapewnia ich właściwy rozwój i stan. Istotnym elementem działań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych była rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej. Place zabaw pełnią wieloraką funkcję – służą rozwojowi fizycznemu dzieci, są miejscem integracji społeczności lokalnej, a jednocześnie umożliwiają bezpośredni kontakt z przyrodą, szczególnie gdy są zlokalizowane w otoczeniu zieleni. Stanowią naturalną formę edukacji ekologicznej poprzez obcowanie z naturą.

W zakresie form ochrony przyrody w latach 2022-2023 na terenie gminy nie utworzono nowych pomników przyrody ani innych form ochrony przyrody.

Zapobieganie poważnym awariom i zapewnienie skutecznej reakcji w przypadku ich wystąpienia stanowiło istotny priorytet działań gminy. Gmina Ładzice konsekwentnie wspierała jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych działające na jej terenie, systematycznie doposażając je w sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz modernizując budynki remiz. Największą inwestycją był zakup dwóch nowoczesnych pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla OSP Jedlno Drugie oraz OSP Radziechowice Drugie w 2023 roku.

W latach 2022-2023 nie wystąpiły na terenie gminy incydenty posiadające znamiona poważnej awarii. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Ładzice w latach 2022-2023 przebiegała w sposób zgodny z założonymi celami. Gmina wykazała się odpowiedzialnością w zarządzaniu środowiskiem, konsekwencją w realizacji zaplanowanych działań oraz skutecznością w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Podjęte działania przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia świadomości ekologicznej społeczności lokalnej oraz ograniczenia presji na środowisko naturalne. Gmina Ładzice stale realizuje politykę zrównoważonego rozwoju, łącząc potrzeby rozwoju gospodarczego i społecznego z troską o stan środowiska naturalnego. Kontynuacja realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zidentyfikowanych obszarów wymagających poprawy, pozwoli na dalszy rozwój gminy w zgodzie z zasadami ochrony środowiska i zapewni wysoką jakość życia obecnym i przyszłym pokoleniom mieszkańców.